

Zespół Szkół Publicznych nr 3 im. Karola Wojtyły w Kobyłce

Szkolny Program Profilaktyki na lata 2016-2017

Preambuła

Idąc za myślą Patrona „Za wojnę są odpowiedzialni nie tylko ci, którzy ją bezpośrednio wywołują, ale również ci, którzy nie czynią wszystkiego, co leży w ich mocy, aby jej przeszkodzić” i w trosce o naszych wychowanków konstruujemy ten Program

Podstawa prawna

Podstawę prawną do wprowadzenia działań profilaktycznych w ramach szkolnego programu profilaktyki, stanowią:

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

Konwencja o Prawach Dziecka, Dz.U. z dnia 23 grudnia 1991r.

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty z późniejszymi zmianami do 2015r.

Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich ze zmianami do 2015r.

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii

Rozporządzenie MEN z dnia 10 sierpnia 2009r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartościach rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. nr 131 z 2009 r., poz. 1079, nr 79 poz.845 oraz 2002r. nr 121, poz. 1037)

Rozporządzenia MEN z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2012, poz. 977) z późniejszymi zmianami

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii

Program MEN „Bezpieczna +” na lata 2015-2018

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 r.

Statut Zespołu Szkół Publicznych nr 3 im. Karola Wojtyły w Kobyłce

I. Identyfikacja objawów zagrożeń

Prowadzenie działań profilaktycznych w szkole jest poprzedzane diagnozą - rozpoznaniem obecnego stanu zagrożenia niepożądanymi społecznie zjawiskami - wskazaniem czynników ryzyka oraz rozpoznaniem skali zasobów czynników chroniących przed nimi.

1. Wstępna opinia środowiska wychowawczego

Zebrane zostały wstępne informacje od nauczycieli, rodziców i pracowników administracyjnych szkoły na temat niepokojących wychowawczo w życiu szkoły zjawisk i zdarzeń w odniesieniu do wizji prawidłowego rozwoju i zdrowego funkcjonowania ucznia we wczesnej i późnej adolescencji

2. Werbalizacja problemu i jego teoretyczna perspektywa rozumienia problemu

Problemy zostały zidentyfikowane, nazwane i określone założeniem teoretycznym, wyjaśniającym przyczynę występujących niedomagań prawidłowego rozwoju naszej młodzieży w okresie dorastania **Teorią społecznego uczenia się – jako społecznie wyuczonego zachowania**

3. Identyfikacja populacji przeznaczonych do diagnozy

Ustalono do diagnozy grupę uczniów z klas piątych i szóstych szkoły podstawowej oraz grupę uczniów klas pierwszych i drugich gimnazjum oraz ich rodziców

4. Narzędzia badawcze

Doboru narzędzi badawczych dokonał zespół specjalistów szkolnych i tenże zrealizował procedurę badawczą za pomocą ankiet na grupie ankietowanych 192 uczniów i 124 rodziców. Zespół przeanalizował wyniki oraz zwerbalizował zalecenia do Szkolnego Programu Profilaktyki

II. Diagnoza zagrożeń

1. Diagnozę opracowano w oparciu o analizę

- ankiet przeprowadzonych wśród uczniów i ich rodziców
- dokumentacji szkolnej
- obserwacji zachowań uczniów podczas zajęć szkolnych oraz informacji o ich zachowaniach poza terenem szkolnym
- informacji nauczycieli o bieżących problemach wychowawczych
- indywidualnych rozmów z uczniami
- indywidualnych rozmów z rodzicami
- plenarnych spotkań dyrekcji szkoły i nauczycieli z Radą Rodziców
- opinii uczniów wyrażanych przez członków Samorządu Uczniowskiego
- informacji z instytucji państwowych i samorządowych, organizacji młodzieżowych i stowarzyszeń współpracujących ze szkołą
- opinii i orzeczeń poradni psychologiczno – pedagogicznych oraz opinii i orzeczeń poradni specjalistycznych
- wniosków z nadzoru pedagogicznego

Wykorzystane narzędzia oraz wyniki badań znajdują się w dokumentacji szkoły

2. Na podstawie obserwacji środowiska szkolnego i przeprowadzonej diagnozy dokonano werbalizacji szkolnych problemów profilaktycznych w czterech obszarach:

- profilaktyki uzależnień
- profilaktyki przemocy i agresji
- promocji zdrowia
- frekwencji na zajęciach szkolnych i naruszania dyscypliny szkolnej

III. Cele główne Programu

Program profilaktyki, realizowany na kilku poziomach, odpowiedni do stopnia zdiagnozowanego ryzyka i związany z Programem wychowawczym naszej Szkoły zapobieganie zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży poprzez przekazywanie adresatom moralnych wzorów ogólnie przyjętych norm społecznego zachowania.

Realizatorami i adresatami tego Programu są:

- uczniowie szkoły podstawowej,
- uczniowie gimnazjum,
- rodzice uczniów
- nauczyciele i pracownicy szkoły oraz specjaliści szkolni

Chcemy, działając zapobiegawczo i korekcyjnie oraz angażując całą społeczność Szkoły tworzyć warunki dla sprawnej realizacji procesu wychowawczego, kształtując tym samym właściwe postawy uczniowskie, rodzicielskie i nauczycielskie.

1. Cele szczegółowe Programu

- przeciwdziałanie spektrum uzależnień
- wzmacnianie pozytywnych norm i wartości społecznych poprzez działania profilaktyczne i terapeutyczne w zakresie właściwych zachowań i postaw prospołecznych
- kształtowanie akceptowanych postaw negujących przemoc fizyczną i psychiczną
- promowanie zdrowego stylu życia
- budowanie przyjaznego i wspierającego emocjonalnie klimatu wychowawczego w relacjach między nauczycielami, uczniami i ich rodzicami
- określanie jasnych dla wszystkich członków społeczności szkolnej strategii informacyjnych, edukacyjnych, alternatywnych oraz interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych w środowisku szkolnym i pozaszkolnym
- podejmowanie wychowawczo-opiekuńczych działań uprzedzających wobec uczniów z grup ryzyka
- podejmowanie działań wspierających uczniów zagrożonych demoralizacją i ich rodziców we współpracy z instytucjami udzielającymi pomocy psychologicznej, pedagogicznej psychiatrycznej oraz prawnej
- doskonalenie kadry pedagogicznej w zakresie umiejętności szkolnej interwencji profilaktycznej

- doskonalenie umiejętności wychowawczych rodziców naszych uczniów
- włączanie rekomendowanych programów profilaktycznych, odpowiadających potrzebom Programu w wyznaczonym zakresie

IV. Ewaluacja Programu

Ewaluację Programu będzie prowadził Zespół, powołany przez Dyrektora szkoły, składający się z przedstawicieli Rady Pedagogicznej i Rady Rodziców w celu:

- określenia celów ewaluacji
- szczegółowego zaplanowania działań ewaluacyjnych
- zaplanowania sposobu opracowania i interpretacji wyników ewaluacji
- upublicznienia wyników ewaluacji
- przedstawienia wniosków do zmian w Programie profilaktyki

Zespół może konsultować swoje wnioski z Samorządem Uczniowskim

Cele szczegółowe	Zadania w poszczególnych obszarach działań	Wskaźniki działań	Wskaźnik realizacji celu
<p>Ograniczenie i likwidowanie czynników zagrożenia (stosowania środków psychoaktywnych, zachowań agresywnych, przemocy, wagarów, stresu, uzależnień behawioralnych), które zaburzają zdrowy styl życia</p>	<p>1. W obszarze profilaktyki uzależnień</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwinięcie działań systemowych w szkole odnośnie czynników ryzyka • wprowadzenie większej liczby działań opartych na strategii edukacyjnej i alternatywnej • kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków psychoaktywnych <p>2. W obszarze profilaktyki przemocy i agresji</p> <ul style="list-style-type: none"> • wprowadzenie większej liczby działań opartych na strategii edukacyjnej • kształtowanie i wzmacnianie postaw etycznych i tolerancji • uczestniczenie w zajęciach dotyczących konstruktywnego rozwiązywania konfliktów interpersonalnych 	<p>1. W obszarze profilaktyki uzależnień</p> <ul style="list-style-type: none"> • wypracowany szkolny system diagnozy czynników ryzyka • objęcie młodzieży rekomendowanym programem z zakresu profilaktyki uniwersalnej <p>2. W obszarze profilaktyki przemocy i agresji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znajomość prawa i procedur postępowania oraz norm szkolnych w sytuacji przemocy i agresji • objęcie dzieci i młodzieży rekomendowanym programem z zakresu profilaktyki uniwersalnej 	<p>Wzrosła liczba uczniów prezentujących akceptującą postawę wobec unikania inicjacji stosowania środków psychoaktywnych i posiadających negatywny stosunek do uzależnień behawioralnych</p> <p>Wzrosła liczba nauczycieli i rodziców potrafiących skutecznie reagować w sytuacjach trudnych wychowawczo</p> <p>Wzrosła liczba uczniów mających świadomość, że przemoc i agresja nie służą rozwiązywaniu konfliktów</p> <p>Wzrosła liczba uczniów, u których zaobserwowano wyższą kulturę osobistą</p> <p>Wzrosła liczba uczniów podejmujących działania na rzecz innych</p> <p>Wzrosła liczba nauczycieli i rodziców potrafiących skutecznie reagować w sytuacjach trudnych wychowawczo</p>

	<p>3. W obszarze frekwencji na zajęciach szkolnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • wprowadzenie systematycznych działań wychowawczych w zakresie współpracy rodziców ze szkołą • kształtowanie i wzmacnianie postaw przeciwnych wagarowaniu <p>4. W obszarze promocji zdrowia</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie nawyku zdrowego trybu życia • rozwijanie działań systemowych w szkole odnośnie czynników ryzyka 	<p>3. W obszarze frekwencji na zajęciach szkolnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oddziaływanie wychowawców poprzez przygotowanie i systematyczne realizowanie planów wychowawczych oddziałów <p>4. W obszarze promocji zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objęcie dzieci i młodzieży programem z zakresu profilaktyki uniwersalnej 	<p>Zmniejszenie absencji szkolnej</p> <p>Poprawa efektywności w zakresie komunikacji rodzic – szkoła</p> <p>Wzrosła liczba uczniów zainteresowanych zdrowym trybem życia</p>
--	---	---	--

1. OBSZAR PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ

POZIOMY PROFILAKTYKI		DZIAŁANIA Z ZAKRESU PROFILAKTYKI UNIWERSALNEJ	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	ADRESACI CZAS REALIZACJI i MONITOROWANIA	WSKAŹNIKI DZIAŁAŃ
DZIAŁANIA SKIEROWANE DO:	UCZNIÓW	<p>Przygotowanie przez szkołę procedury postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń związanych ze środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi.</p> <p>Zajęcia wychowawczo-profilaktyczne dotyczące uzależnień (alkohol, nikotyna, narkotyki, uzależnienia behawioralne)</p> <p>Instalacja rekomendowanych programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej</p> <p>Zajęcia psychoedukacyjne na temat strategii radzenia sobie ze stresem</p> <p>Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów</p> <p>Kształtowanie i wzmacnianie zachowań przeciwnych używaniu substancji psychoaktywnych</p>	<p>Wychowawcy oddziałów</p> <p>Specjaliści szkolni</p> <p>Nauczyciele przedmiotowi</p>	<p>Uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjum</p> <p>II semestr r.szk. 2015/2016</p>	<p>Uczniowie dowiedzą się, jak substancje uzależniające wpływają na zdrowie człowieka i jak ustrzec się przed ich stosowaniem</p> <p>Uczniowie poznają sposoby radzenia sobie ze stresem</p> <p>Uczniowie mają poczucie przynależności do grupy rówieśniczej oraz mają poczucie swoich mocnych stron</p>
	RODZICÓW	<p>Psychoedukacja rodziców w celu rozwijania kompetencji wychowawczych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom</p> <p>Upowszechnienie publikacji i materiałów kierowanych do rodziców na temat ryzyka używania środków psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych</p> <p>Udostępnianie rodzicom materiałów informacyjnych i edukacyjnych oraz organizowanie prelekcji na tematy związane z problemami rozwojowymi i życiowymi dzieci i młodzieży</p>	<p>Specjaliści szkolni</p> <p>Wychowawcy oddziałów</p> <p>Rada Rodziców</p>	<p>Rodzice uczniów</p> <p>Samorząd Uczniowski</p> <p>II semestr r. szk. 2015/2016</p>	<p>Rodzice uczniów będą mieć świadomość zagrożeń, które niosą uzależnienia.</p> <p>Rodzice podniosą swoje kompetencje wychowawcze</p>

		<p>Instalacja rekomendowanych programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej</p> <p>Inicjowanie działań wzmacniających współpracę wychowawczo-profilaktyczną Rady Rodziców z Radą Pedagogiczną i Samorządem Uczniowskim</p>			<p>Budowanie szkolnej koalicji wychowawczo-profilaktycznej</p>
	NAUCZYCIELI	<p>Udział nauczycieli w szkoleniach i prelekcjach z zakresu profilaktyki uzależnień</p> <p>Podejmowanie działań wzmacniających współpracę wychowawczo-profilaktyczną Rady Pedagogicznej z Radą Rodziców i Samorządem Uczniowskim</p>	<p>Dyrekcja Zespołu</p> <p>Specjaliści szkolni</p> <p>Rada Pedagogiczna</p>	<p>Rada Rodziców</p> <p>Samorząd Uczniowski</p> <p>II semestr r. szk. 2015/2016</p>	<p>Nauczyciele zwiększą poziom wiedzy na temat mechanizmów uzależnień i będą aktywnie i świadomie brali udział w szkoleniach i realizacji programów profilaktycznych</p> <p>Budowanie szkolnej koalicji wychowawczo-profilaktycznej</p>
POZIOMY PROFILAKTYKI		DZIAŁANIA Z ZAKRESU PROFILAKTYKI SELEKTYWNEJ	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	ADRESACI CZAS REALIZACJI i MONITOROWANIA	WSKAŹNIKI DZIAŁAŃ
DZIAŁANIA SKIEROWANE DO:	UCZNIÓW	<p>Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom z grupy ryzyka</p> <p>Realizowanie wewnętrznych i zewnętrznych programów profilaktycznych</p>	<p>Wychowawcy oddziałów</p> <p>Specjaliści szkolni</p> <p>Nauczyciele przedmiotowi</p> <p>Przeszkoleni pracownicy</p>	<p>Uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjum</p> <p>II semestr r. szk. 2015/2016</p>	<p>Typowanie grup ryzyka na podstawie ankietowania, sondowania i obserwacji uczniów</p>

	RODZICÓW	Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów z grup zagrożonych	Wychowawcy oddziałów Specjaliści szkolni	Rodzice uczniów II semestr r. szk. 2015/2016	Poprawa efektywności wpływu wychowawczego rodziców i funkcjonowania uczniów w środowisku szkolnym
	NAUCZYCIELI	Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wychowawczymi i opiekuńczymi	Dyrekcja Zespołu Wychowawcy oddziałów Specjaliści szkolni	Rada Pedagogiczna II semestr r. szk. 2015/2016	Zmniejszenie grupy uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym i demoralizacją
POZIOMY PROFILAKTYKI		DZIAŁANIA Z ZAKRESU PROFILAKTYKI WSKAZUJĄCEJ	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	ADRESACI CZAS REALIZACJI i MONITOROWANIA	WSKAŹNIKI DZIAŁAŃ
DZIAŁANIA SKIEROWANE DO:	UCZNIÓW	Wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków psychoaktywnych lub występowanie zachowań ryzykownych- objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie szkoły Współpraca z instytucjami działającymi w obszarze pomocy psychologicznej, socjoterapii, psychoterapii oraz pomocy prawnej	Wychowawcy oddziałów Specjaliści szkolni Nauczyciele przedmiotowi	Uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjum II semestr r. szk. 2015/2016	Zmniejszenie wielkości grupy uczniów, przejawiających objawy uzależnienia
	RODZICÓW	Wspieranie rodziców uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków psychoaktywnych lub występowanie zachowań ryzykownych - przekazywanie wiedzy na temat mechanizmów uzależnień oraz ułatwianie kontaktów z instytucjami oferującymi pomoc w tym zakresie.	Wychowawcy oddziałów Specjaliści szkolni	Rodzice uczniów II semestr r. szk. 2015/2016	Nabycie umiejętności skutecznego reagowania wychowawczego w sytuacjach trudnych
	NAUCZYCIELI	Doskonalenie umiejętności reagowania wychowawczego w sytuacjach kryzysowych – udział w szkoleniowych radach pedagogicznych	Dyrekcja Zespołu Wychowawcy oddziałów	Rada Pedagogiczna II semestr r. szk. 2015/2016	Skuteczność działań interwencyjnych wobec przejawów

		Nabywanie nowych umiejętności indywidualizacji pracy opiekuńczo-wychowawczej	Specjaliści szkolni		demoralizacji dzieci i młodzieży

2. OBSZAR PROFILAKTYKI PRZEMOCY I AGRESJI

POZIOMY PROFILAKTYKI		DZIAŁANIA Z ZAKRESU PROFILAKTYKI UNIWERSALNEJ	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	ADRESACI CZAS REALIZACJI i MONITOROWANIA	WSKAŹNIKI DZIAŁAŃ
DZIAŁANIA SKIEROWANE DO:	UCZNIÓW	<p>Prelekcje dla uczniów klas na temat przemocy i cyberprzemocy</p> <p>Spotkania z przedstawicielami policji. Edukacja prawna z zakresu odpowiedzialności za stosowanie przemocy.</p> <p>Rozwijanie umiejętności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania emocji, rozwiązywania konfliktów, kształtowanie postaw tolerancji</p> <p>Wdrażanie rekomendowanych programów zewnętrznych oraz programów wewnętrznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej</p> <p>Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia.</p> <p>Klasowe lekcje dobrego zachowania, modelowanie kulturalnych postaw</p> <p>Udział w akcjach charytatywnych w ramach Szkolnego Klubu Wolontariatu</p>	<p>Specjaliści szkolni</p> <p>Wychowawcy oddziałów</p> <p>Nauczyciele przedmiotowi</p> <p>Opiekun Szkolnego Klubu Wolontariatu</p>	<p>Uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjum</p> <p>II semestr r. szk. 2015/2016</p>	<p>Uczniowie rozpoznają zachowania i czynności penalizowane</p> <p>Uczniowie uzyskują informacje, gdzie szukać pomocy oraz o prawnych konsekwencjach stosowania przemocy</p> <p>Uczniowie mają niższą gotowość do agresji</p> <p>Uczniowie poznają alternatywne sposoby wolnego czasu, zasady współżycia społecznego</p> <p>Uczniowie poznają możliwości działania na rzecz innych</p>

	RODZICÓW	<p>Opracowanie, upowszechnianie materiałów informacyjnych dla rodziców dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.</p> <p>Edukacja i uświadamianie rodziców na temat zagrożeń związanych z przemocą i agresją</p> <p>Współpraca szkoły z rodzicami w zakresie doskonalenia organizacji i warunków pracy placówki</p>	Specjaliści szkolni Wychowawcy oddziałów Rada Rodziców	Rodzice uczniów II semestr r. szk. 2015/2016	Rodzice poszerzają kompetencje z zakresu bezpieczeństwa dzieci w sieci i zagrożeń związanych z przemocą Rodzice świadomie podejmują działania na rzecz dzieci
	NAUCZYCIELI	<p>Udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach tematycznych</p>	Dyrekcja Zespołu	Rada Pedagogiczna II semestr r. szk. 2015/2016	Zwiększanie kompetencji nauczycieli w zakresie prowadzenia zajęć rozwijających umiejętności psychospołeczne uczniów
POZIOMY PROFILAKTYKI		DZIAŁANIA Z ZAKRESU PROFILAKTYKI SELEKTYWNEJ	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	ADRESACI CZAS REALIZACJI i MONITOROWANIA	WSKAŹNIKI DZIAŁAŃ
DZIAŁANIA SKIEROWANE DO:	UCZNIÓW	<p>Wsparcie psychologiczno – pedagogiczne osób dotkniętych zjawiskiem przemocy i agresji;</p> <p>Współpraca ze świetlicą środowiskową, organizacjami społecznymi (np. harcerstwo);</p> <p>Organizacja zajęć wyrównujących szanse edukacyjne i rozwijające kompetencje społeczne (zajęcia wyrównawcze, socjoterapeutyczne)</p>	Specjaliści szkolni Wychowawcy oddziałów	<p>Uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjum</p> <p>II semestr r. szk. 2015/2016</p>	<p>Uczniowie poznają sposoby radzenia sobie z urazem i w sytuacjach zagrożeń;</p> <p>Uczniowie przejmują zachowania grup;</p> <p>Eliminowanie niepowodzeń szkolnych</p>
	RODZICÓW	<p>Konsultacje dla rodziców uczniów mających trudności w przestrzeganiu zasad</p>	Specjaliści szkolni Wychowawcy oddziałów	Rodzice uczniów II semestr r. szk. 2015/2016	Rodzice poznają metody wychowawcze i przyczyny trudności; Poprawa sytuacji

		Współpraca z instytucjami wspierającymi np. Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejski Ośrodek Kultury, itp.			materialnej i kulturowej
	NAUCZYCIELI	Udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach tematycznych	Dyrekcja Zespołu	Rada Pedagogiczna II semestr r. szk. 2015/2016	Nauczyciele wspierają i uczą ofiary przemocy metod radzenia sobie z agresją
POZIOMY PROFILAKTYKI		DZIAŁANIA Z ZAKRESU PROFILAKTYKI WSKAZUJĄCEJ	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	ADRESACI CZAS REALIZACJI i MONITOROWANIA	WSKAŹNIKI DZIAŁAŃ
DZIAŁANIA SKIEROWANE DO:	UCZNIÓW	Ewidencjonowanie przypadków agresji i przemocy, wandalizmu, kradzieży Objęcie ucznia problemowego pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie szkoły, zapewnienie indywidualnego wsparcia; Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów; Praca ze sprawcą przemocy w ramach możliwości szkoły oraz kierowanie do instytucji	Specjaliści szkolni Wychowawcy oddziałów Nauczyciele przedmiotowi	Uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjum II semestr r. szk. 2015/2016	Uczniowie realizują obowiązek szkolny; Ochrona ucznia przed dalszą demoralizacją;
	RODZICÓW	Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla rodziców	Specjaliści szkolni Wychowawcy oddziałów	Rodzice uczniów II semestr r. szk. 2015/2016	Rodzice korzystają z pomocy placówek specjalistycznych
	NAUCZYCIELI	Doskonalenie nauczycieli z zakresu przeciwdziałania agresji i przemocy oraz pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	Dyrekcja Zespołu	Rada pedagogiczna II semestr r. szk. 2015/2016	Skuteczność działań interwencyjnych dotyczących reagowania na agresję i przemoc

3. OBSZAR FREKWENCJI NA ZAJĘCIACH SZKOLNYCH

POZIOMY PROFILAKTYKI		DZIAŁANIA Z ZAKRESU PROFILAKTYKI UNIWERSALNEJ	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	ADRESACI CZAS REALIZACJI i MONITOROWANIA	WSKAŹNIKI DZIAŁAŃ
DZIAŁANIA SKIEROWANE DO:	UCZNIÓW	<p>Zapoznanie ze Statutem Szkoły w odpowiednim zakresie</p> <p>Wzbogacenie tematyki godzin do dyspozycji wychowawcy o problematykę dotyczącą negatywnego wpływu absencji szkolnej na wyniki w nauce oraz korzyści płynących z systematycznego uczestniczenia w lekcjach.</p> <p>Systematyczne usprawiedliwianie nieobecności.</p> <p>Wyróżnienie uczniów ze 100% frekwencją na koniec I semestru oraz na koniec roku szkolnego.</p> <p>Zajęcia integracyjne na godzinach wychowawczych.</p> <p>Kółka zainteresowań w celu rozbudzenia wśród uczniów chęci zdobywania wiedzy i rozwijania się oraz uczęszczania na szkolne zajęcia.</p>	<p>Wychowawcy oddziałów</p> <p>Dyrekcja Zespołu</p> <p>Wychowawcy oddziałów</p> <p>Nauczyciele przedmiotowi</p>	<p>Uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjum</p> <p>Godziny do dyspozycji wychowawcy w zależności od potrzeb</p> <p>Na bieżąco.</p> <p>I semestr koniec roku szkolnego</p> <p>II semestr r. szk. 2015/2016</p>	<p>Systematyczność usprawiedliwień</p> <p>Zmniejszenie absencji szkolnej</p> <p>Zainteresowanie ofertą edukacyjną</p> <p>Zmniejszenie absencji szkolnej</p>
	RODZICÓW	<p>Zapoznanie ze Statutem Szkoły w odpowiednim zakresie</p> <p>Ustalenie z rodzicami zasad usprawiedliwiania nieobecności uczniów.</p> <p>Stały kontakt z wychowawcą</p>	<p>Wychowawcy oddziałów</p>	<p>Na bieżąco w zależności od potrzeb</p> <p>II semestr r.szk. 2015/2016</p>	<p>Współpraca ze szkołą</p> <p>Szybki przepływ informacji</p>
	NAUCZYCIELI	<p>Zaznaczanie frekwencji na każdej lekcji ze względu na bezpieczeństwo uczniów (np. ewakuacja).</p> <p>Tematyka godzin wychowawczych ukazująca wpływ absencji szkolnej na wyniki w nauce, przedstawianie</p>	<p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Wychowawcy oddziałów</p>	<p>II semestr r.szk. 2015/2016</p>	

		uczniom korzyści płynących z systematycznego uczestniczenia w lekcjach. Zapis w dzienniku o analizie semestralnej frekwencji podczas zebrań z rodzicami. Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów	Wychowawcy oddziałów Nauczyciele przedmiotowi	II semestr r.szk. 2015/2016	Zmniejszenie absencji uczniów
POZIOMY PROFILAKTYKI		DZIAŁANIA Z ZAKRESU PROFILAKTYKI SELEKTYWNEJ	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	ADRESACI CZAS REALIZACJI i MONITOROWANIA	WSKAŹNIKI DZIAŁAŃ
DZIAŁANIA SKIEROWANE DO:	UCZNIÓW	Systematyczne usprawiedliwianie nieobecności. Przy częstych nieobecnościach spowodowanych chorobą, wymagane zwolnienie lekarskie. Rozmowa w celu ustalenia przyczyn dłuższych nieobecności czy niechętnego uczestniczenia w zajęciach szkolnych.	Wychowawcy oddziałów	Uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjum W zależności od potrzeb	Zmniejszenie absencji szkolnej
	RODZICÓW	Rozmowa w celu ustalenia przyczyn dłuższych nieobecności czy niechętnego uczestniczenia w zajęciach szkolnych ucznia. Włączanie rodziców do wspólnych działań profilaktycznych.	Wychowawcy oddziałów	Na bieżąco w zależności od potrzeb	Współpraca ze szkołą Szybki przepływ informacji
	NAUCZYCIELI	Rozmowy z rodzicami uczniów, którzy często spóźniają się na zajęcia – wnioski na piśmie. Stały monitoring uczniów zagrożonych wagarami. Rozmowa z uczniami, którzy mogą być zagrożeni zjawiskiem wagarów, w celu ustalenie czy takie zagrożenie istnieje i co jest jego przyczyną. Rozmowa z rodzicami uczniów zagrożonych zjawiskiem wagarów, w celu ustalenia przyczyn i podjęcia decyzji dotyczących indywidualnych działań profilaktycznych mających zapobiec wagarom.	Wychowawcy oddziałów Dyrekcja Zespołu Szkolni specjaliści	Na bieżąco w zależności od potrzeb	Zmniejszenie absencji uczniów

POZIOMY PROFILAKTYKI		DZIAŁANIA Z ZAKRESU PROFILAKTYKI WSKAZUJĄCEJ	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	ADRESACI CZAS REALIZACJI i MONITOROWANIA	WSKAŹNIKI DZIAŁAŃ
DZIAŁANIA SKIEROWANE DO:	UCZNIÓW	<p>Rozmowa w celu rozpoznania i analizy przyczyn wagarowania.</p> <p>Rozmowa z uczniami wagarującymi w celu zmobilizowania ich do uczęszczania na zajęcia i do nauki.</p> <p>Rozmowa dotycząca konsekwencji nieusprawiedliwionych nieobecności ucznia.</p> <p>Podejmowanie środków zaradczych wobec uczniów wagarujących po ustaleniu indywidualnych przyczyn i potrzeb ucznia.</p> <p>W razie konieczności zgłoszenie sprawy do Sądu Rodzinnego.</p>	<p>Wychowawcy oddziałów</p> <p>Szkolni specjaliści Dyrekcja Zespołu</p>	<p>Uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjum</p> <p>Na bieżąco w zależności od potrzeb</p>	<p>Zmniejszenie liczby uczniów wagarujących</p>
	RODZICÓW	<p>Rozmowy z rodzicami uczniów, którzy często opuszczają zajęcia, w celu rozpoznania i analizowania przyczyn wagarowania, przedstawianie konsekwencji nieusprawiedliwionych nieobecności ucznia – wnioski na piśmie.</p> <p>Włączanie rodziców do wspólnych działań profilaktycznych.</p> <p>Ścisły kontakt z wychowawcą w celu niedopuszczenia do kolejnych wagarów.</p>	<p>Wychowawcy oddziałów</p>	<p>Na bieżąco w zależności od potrzeb</p>	<p>Współpraca ze szkołą Szybki przepływ informacji</p>
	NAUCZYCIELI	<p>Stały monitoring uczniów wagarujących.</p> <p>Ścisły kontakt ze środowiskiem rodzinnym.</p> <p>Rozmowy z uczniami wagarującymi i podkreślenie konsekwencji nie chodzenia do szkoły.</p> <p>Podejmowanie środków zaradczych wobec uczniów wagarujących po ustaleniu indywidualnych przyczyn i potrzeb ucznia.</p> <p>W przypadku uczniów z dużą absencją współpraca z takimi instytucjami jak Policja, Sąd Rodzinny.</p>	<p>Wychowawcy oddziałów</p> <p>Szkolni specjaliści Dyrekcja Zespołu</p>	<p>Na bieżąco w zależności od potrzeb</p>	<p>Zmniejszenie liczby uczniów wagarujących</p>

4. OBSZAR PROMOCJI ZDROWIA

POZIOMY PROFILAKTYKI		DZIAŁANIA Z ZAKRESU PROFILAKTYKI UNIWERSALNEJ	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	ADRESACI CZAS REALIZACJI i MONITOROWANIA	WSKAŹNIKI DZIAŁAŃ
DZIAŁANIA SKIEROWANE DO:	UCZNIÓW	<p>Prowadzenie zajęć na temat zdrowia wynikające z programu nauczania w formie pogadanek</p> <p>Realizacja zewnętrznych i wewnętrznych programów z zakresu profilaktyki uniwersalnej</p> <p>Przeprowadzenie zajęć dla uczniów w obszarach: ratownictwo w warunkach szkoły (planowane akcje ewakuacyjne), numery telefonów alarmowych, pierwsza pomoc w nagłych wypadkach</p> <p>Kurs pierwszej pomocy wolontariuszy SZKOLNEGO KLUBU WOLONTARIATU</p> <p>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem. Wdrażanie do samokontroli.</p> <p>Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów</p> <p>Kształtowanie i wzmacnianie postaw promujących aktywny tryb życia</p>	<p>Pielęgniarka szkolna</p> <p>Wychowawcy oddziałów</p> <p>Dyrekcja Zespołu</p> <p>Opiekun Szkolnego Klubu Wolontariatu</p> <p>Wychowawcy oddziałów</p> <p>Nauczyciele przedmiotowi</p> <p>Specjaliści szkolni</p>	<p>Uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjum</p> <p>II semestr r.sz. 2015/2016</p> <p>Uczniowie - wolontariusze</p>	<p>Uczniowie dowiedzą się m.in., jak dbać o zdrowie i wygląd zewnętrzny. Poznają zasady prawidłowego odżywiania.</p> <p>Uczniowie znają plan ewakuacji szkoły oraz telefony alarmowe.</p> <p>Uczniowie potrafią prawidłowo udzielić pomocy w nagłych sytuacjach.</p> <p>Uczniowie znają sposoby radzenia sobie ze stresem</p>
	RODZICÓW	<p>Przekazanie informacji o racjonalnym, zbilansowanym spożywaniu posiłków</p> <p>Zaangażowanie w projekty zewnętrzne i wewnętrzne dotyczące profilaktyki uniwersalnej</p>	<p>Pielęgniarka szkolna</p> <p>Wychowawcy oddziałów</p>	<p>Rodzice uczniów</p> <p>Zebrania i dni otwarte</p> <p>II semestr r. szk. 2015/2016</p>	<p>Rodzice mają świadomość i są odpowiedzialni za prawidłowe odżywianie dzieci.</p>
	NAUCZYCIELI	<p>Zaangażowanie w projekty zewnętrzne i wewnętrzne</p>	<p>Dyrekcja Zespołu</p>	<p>Rada Pedagogiczna</p>	<p>Skuteczność działań</p>

		dotyczące profilaktyki uniwersalnej Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów Udział w kursie pierwszej pomocy		II semestr r. szk. 2015/2016	wpływających na wzrost uczniów prawidłowo odżywiających się Wzrost bezpieczeństwa
POZIOMY PROFILAKTYKI		DZIAŁANIA Z ZAKRESU PROFILAKTYKI SELEKTYWNEJ	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	ADRESACI CZAS REALIZACJI i MONITOROWANIA	WSKAŹNIKI DZIAŁAŃ
DZIAŁANIA SKIEROWANE DO:	UCZNIÓW	Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom z grupy ryzyka Realizowanie wewnętrznych i zewnętrznych programów profilaktycznych	Specjaliści szkolni Wychowawcy oddziałów Przeszkoleni pracownicy	Uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjum II semestr r.szk. 2015/2016	Uczniowie poznają różne formy aktywności w szkole i poza nią. Wzrost liczby uczniów dbających o higienę osobistą i zdrowy tryb życia
	RODZICÓW	Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów z grup ryzyka	Specjaliści szkolni Wychowawcy oddziałów	II semestr r.szk. 2015/2016	Rodzice świadomie podejmują działania na rzecz dzieci
	NAUCZYCIELI	Doskonalenie metod pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami.	Specjaliści szkolni	II semestr r.szk. 2015/2016	Wzrost uczniów objętych pomocą
POZIOMY PROFILAKTYKI		DZIAŁANIA Z ZAKRESU PROFILAKTYKI WSKAZUJĄCEJ	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	ADRESACI CZAS REALIZACJI i MONITOROWANIA	WSKAŹNIKI DZIAŁAŃ

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO:	UCZNIÓW	<p>Wspieranie uczniów, u których rozpoznano problemy zdrowotne- objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie szkoły</p> <p>Współpraca z instytucjami działającymi w obszarze pomocy psychologicznej, socjoterapii, psychoterapii</p>	<p>Specjaliści szkolni</p> <p>Przeszkoleni pracownicy</p>	<p>Uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjum</p> <p>II semestr r.szk. 2015/2016</p>	<p>Zwiększenie świadomości uczniów na temat zachowań prozdrowotnych</p>
	RODZICÓW	<p>Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla rodziców</p> <p>Wspieranie rodziców uczniów oraz ułatwianie kontaktów z instytucjami oferującymi pomoc w tym zakresie.</p>	<p>Wychowawcy oddziałów</p> <p>Specjaliści szkolni</p>	<p>Zebrania i dni otwarte</p> <p>II semestr r.szk. 2015/2016</p>	<p>Rodzice korzystają z pomocy placówek specjalistycznych</p>
	NAUCZYCIELI	<p>Doskonalenie umiejętności reagowania wychowawczego w sytuacjach kryzysowych – udział w szkoleniowych radach pedagogicznych</p> <p>Nabywanie nowych umiejętności indywidualizacji pracy opiekuńczo-wychowawczej</p>	<p>Dyrekcja Zespołu</p> <p>Specjaliści szkolni</p>	<p>Rada Pedagogiczna</p> <p>II semestr r.szk. 2015/2016</p>	<p>Skuteczność działań interwencyjnych</p>